

რომ სსსრფსო სკოლებთან სამეურნეო განყოფილების დაარსება უსარგებლოა. სკოლებს, მისი აზრით, ჯერ იქნება ჯერჯერობდა მომზადებული მასწავლებლები არსებობს და რა უნდა ასწავლონ ასეთმა მასწავლებლებმა სამეურნეო ნაწილადან, როცა თავიანთი ზიანდამიერ დანიშნულებას ვერ უძღვებიან.

რადგანაც კამათმა ნაშუადღევანე პირველ საათამდე გასტანა, თავჯდომარემ შესწავლია სხდომა კრების განმარტება 5 ნომბრისათვის გადაიდგა.

დაბა-სოფლები

უხანდო. (იმერეთი) სოფელ უხანდოში მანუაშვილი და იმისა მამი თავში სასიკვდილოდ დასტრეს გლეხი აბო, რომელიც რამდენიმე დღის შემდეგ გადაიფარა. საწვავს დაზარალებული და წერილი შეიღებო. განსვენებულს გუბერნიის უფროსს წერილი წერდა, რომელსაც გუბერნიის სასოფლო შარავნა ჩაუდოდა. მიუხედავად ამ შარავნის, გუბერნიის მინისტრმა უხანდოში უხანდო და გუბერნიის მინისტრის რამდენიმე კურდღელს დაბო. რისთვის მოიკადა თავი, შე სტოდაგო, ერთ ნაწილს ადგილისათვის შეუქა, ვითხე შე: თუ შენი იყო და ისინი უხანდო გადავიდნენ, შენი თავის სიკვდილს ის არ გერჩია, რომ მოსამართლისათვის მიგემართა „ათასჯერ შეგაწუხე, ბატონო, მამასხანისი და სხვანაირი შემოხეივლა განსვენებულმა, — მაგრამ მინისტრის კურდღელი გაგაწუხა.

მდგომარეობა ვლადიკავკასიაში.

კორბოული. (იმერეთი) ჩვენს სოფელში თათქმის გათავად შემოდგომის მუშაობა: სიმინდები მოიტეს, ვენახები მოიკრიფა და ახლა შურის თესვის მიხედვით ხელი. წყევანდელს მოსავლეს განაწილებს მებრძო კარგი ზირი უხანდა, მაგრამ თბათვე — მკათათვის გადაეცა მოსახარა და ნახევარ მოსავლეს ძვირად დადგა. სიმინდი, რაც ნაადრევად ნათესობა იყო, ვგაფრთხილებს მებრძო დაზარალებულ და ისევ გვიან ნათესა აჯობა. მინისტრის მოსავლეს აქვთ არა უშავდა რა. ესევე არ ითქმის დგინის მოსავლეს. ვენახის კვრამი მოსავლეს თაფლმა ვენახები მოგვეწვა, რის გამოც ალაგაღა სულ-მოასპო ურდები.

ამ ბოლოს დროს ჩვენს სოფელში იმისა თავი ქურდობაში დაზარალებულმა ხშირად იცინა, ვინ არაა ქურდები, მაგრამ ვერ ამხელენ. არც მისხვიდ ქურდობას ერადებინ ჩვენი ვაჭარები. 15 სექტემბერს, დამე, გასტრეს ვაჭრის ქეთიმე ტაბატაძის დეჰნი და მთელ საგარეოზე ხელი ადებინეს. წაუდათ, რის წაღებაც შეესძლებათ, სულ 670 მან. ტაბატაძე ბეჭითად შეუდგა ქურდის ძებნას და კიდევ მიიტანა გლეხი.

ჩვენს სოფელში 30 წელიწადზე მეტია, რაც ერთ-ერთი სასამართლო სკოლა არსებობს. სექტემბერში მასწავლებლად დაინიშნა ჩვენივე სოფლის შავი ჭარბერი ხანდაძაძე, რომელიც კარგად მოაწყო სკოლის საქმი. აქამდის სკოლაში 30-მდე მოსწავლე იყო, კლასი 70 მოსწავლეს. შარავნის სანჯერის მომარტებელმა შეამოწმა თავი. ა. მანაშელმა დიდად მოაწადინა, რომ ეს სკოლა არკლასინა და გადაეცემათ, მაგრამ, სამწუხაროდ, რადგან მიხედავისა გამო საქმი ვერ მოაწყო.

ვ. მ. — დი

შეიღო და იოსებ ბოგუედაძე. სამხმეილს შეუძახნის იმითვის, შეჩერდით და ტანისამოსი გახადეთ. ვერც იყოფი მეთხინა, მაგრამ შეხურნებს უნდა უთქვამთ. სამხმეილს რეგულერი კანონია ორჯერ, მაგრამ ტუფის ატეხება. შეხურნებს შემოხსნით ვერცხვის ქაბები, აკრთვე ამოუღიათ 30 მან. და მოუცათ სამხმეილისათვის. ამ საქმის გამო ზოგიერთს დაუბრტყობია შეხურნეში და აქედან, რომელთაც განუცხადებიათ, რომ ვახტანგისა, მარტინოზისა და შეხურნების გამგარეველი, როგორც შეიტყუეთ, სანდრო სამხმეილია. როგორც სამხმეილი შეიხურეს, გახსნავეს სხვა, სადაც უნახავთ ვახტანგისათვის წართმეული სსსრფსო. ამ საქმის გამო ზახვის გეზში მიგრეული სამხმეილი გამტრდა, როგორც გამოძიების დროს, ისე სასამართლოში. იქვე სასამართლომ სანდრო სამხმეილს გადაეწვია უოგელისავე უფლება-უზიანატესობის ჩამორთმევა და კატარაში 5 წლით გაგზავნა.

დევნა

(რუსეთის დევნა საავტონოსან)

კრემინოვო. ყახხთა ესაულის ფილიონის მკვლელებს „დენიკინებს“ ბირიუჩოვს და ლიხვიდოვს მიუსაჯეს: პირველს სიკვდილით დასჯა, მეორეს თხუთმეტის წლით კატორგა.

ზახანი. საბჭომ განიხილა რა მოქმედება ქალაქის მოურავის ლებედვისა შესახებ 25,000 მან. თავის ნებით დახარჯვისა ხიდის გაკეთებაზე და თეატრის გამშენიერებაზე, ორის ხმის უმეტესობით დადგინა კანონიერად იცნა ეს განკარგულება.

ზარზაზა. ვენიკიერის ბანკში შევიდა ვილაკ კაცი და მოითხოვა 2,000 მან. ქალაქი. როდესაც უჩვენეს ეს ქალაქი, კაცმა გამოჰგლიჯა ხელიდან, რეგულერი ესროლა ბანკის პატრონსაც და მოსამსახურესაც, უკანასკნელი მიიმეღ დასტრა და ქუჩაში გამოვარდა, მაგრამ ვერ მიიშალა და პირში ტყვია იკრა. აღმოჩნდა, რომ იგი კახიმიერ კურისკია; ჰგონიათ, რომ კეუიდან შემოილია. კუროვსკი ჯერ ცოცხალია.

პარიზი. ოდენონის თეატრში პირველად წარმოადგინეს გრაფ ტოლსტოის რომანიდან გადმოკეთებული დრამა „ვოსკრესენი“. დრამა ძალიან მოეწონათ.

ბრიუსელი. როდესაც მეფე და მისი გვარეულობა ეკლესიიდან გამოვიდნენ, მეფის ამალისკენ სამჯერ გაისროლეს. ჰგონიათ, რომ რეგულერი უტყვიო „პატრონები“ იყო გატენილი. დამნაშავე დაატულეს. იტალიელი, გვარად როზინი.

აბთაბაზი. გუშინდელი დღეში 2 ნომბრისა ასე უნდა იყოს: გიბრალტარი. ტეტრანს ვაგზავნილი ინგლისის სამი კრეისერი დაბრუნდა. იუწყებიან, რომ დამშვიდებულიან.

მადრიდი. ბენიდერის ქაბილების დამარცხების ცნობები მართლდება. ქაბილებმა ვაუგზავნეს გუბერნატორს ახალი დეპუტაცია, პატიება სთხოვეს. ქაბილების მიერ დატყვევებული მგზავრები ვანთავისუფლეს. ხალხი დამშვიდდა.

1 ნომბერი

ლონდონი. იაპონიის რაზმს ებრძინა შანაიდან 9 ნომბერს გავიდეს.

ბრიუსელი. ბორატ-განზრახველს რეგულერი ტყვიით ჰქონდა გატენილი. რომინომ დაუმიზნა მესამე ეტლს, რომელშიაც ჩვეულებრივ მეფე ჯდება ხოლმე, მაგრამ ამ დროს მეფე პირველ ეტლში იჯდა. ტყვიამ დაამსხვრია ეტლის შუშა; ნამსხვრევებით ობერ-პოლმარშალი დაიჭრა.

თეატრი. ტეტრანის გუბერნატორმა ქაბილები დაამარცხა.

სოფია. სამინისტროს შედგენა მთავარმა დანეს დაავალა.

ბელგრადი. ველიმიროვიჩის კაბინეტი დღემდე არ არის. გრუჩის ჩამოსვლის უკავშირებენ ახალ სამინისტროს შედგენის საქმეს.

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბაძარი

გამოსაღები ჩნობანი

მიმოსვლა რუინის გზის მადარებლებსა

15 ოქტომბრიდან 15 მაისამდე
(ფრჩხილებს გარედ ნახვენებია პეტრბურგის საათი, ფრჩხილებში-კი-ტფილისისა)

ა) ტფილისიდან მიდის:
ბათუმს:—1) საფოსტო № 3 სალამოს 7 ს. 20 მ. (8 ს. 18 მ.); 2) სამგზავრო № 5 დილის 8 ს. 40 მ. (9 ს. 48 მ.).

ბათუმს:—1) საფოსტო № 4 დილის 11 ს. 5 მ. (12 ს. 3 მ.); 2) სამგზავრო № 6 სალამოს 9 ს. 11 მ. (10 ს. 9 მ.); 3) სწრაფი № 20 (სამგზავროთობით, პირდაპირ მოსკოვამდე)—დილის 7 ს. 18 მ. (8 ს. 16 მ.).

ზარხს:—1) საფოსტო № 7/71 სალამოს 10 ს. 29 მ. (11 ს. 27 მ.); 2) სამგზავრო და საქონლისა № 74/75 დილის 11 ს. 30 მ. (12 ს. 28 მ.).

მიხაილოვოსა და ბოკოვოს:—სამგზავრო № 7 ნაშუადღევს 1 ს. 52 მ. (2 ს. 50 მ.).

ბ) ბათუმიდან ბათუმის:
ბათ-ტფილისისაკენ:—1) საფოსტო № 4 სალამოს 9 ს. 54 მ. (10 ს. 52 მ.); 2) სამგზავრო № 6 დილის 7 ს. 50 მ. (8 ს. 48 მ.).
ზორაბანამდე: სალამოს 11 ს. 28 მ. (12 ს. 21 მ.).

გ) ბათუმიდან ბათუმის:
ტფილის-ბათუმისაკენ:—1) საფოსტო № 3 სალამოს 11 ს. 45 მ. (12 ს. 43 მ.); 2) სამგზავრო № 5 ნაშუადღევს 2 ს. 42 მ. (3 ს. 40 მ.); 3) სწრაფი № 19 (პარტი ტფილისამდე) (პარსკობით, პირდაპირ მოსკოვიდან მოსული)—დილის 6 ს. (6 ს. 48 მ.).

დ) ქუთაისიდან ბათუმის:
ბათ-ტფილისისაკენ:—დილის 1 ს. 40 მ. (2 ს. 38 მ.).
ბათუმისაკენ:—1) დილის 3 ს. 10 მ. (4 ს. 8 მ.); 2) ნაშუადღევს 4 ს. 10 მ. (5 ს. 8 მ.); 3) სალ. 6 ს. 40 მ. (7 ს. 38 მ.).

ე) ვოთიდან ბათუმის:
რიონ-ქუთაისისაკენ:—დილის 6 ს. (6 ს. 58 მ.).
სამტრედი-ბათუმამდე:—ნაშუადღევს 3 ს. 27 მ. (4 ს. 25 მ.).

სამტრედი-ბათუმამდე:—სალამოს 10 ს. 49 მ. (11 ს. 47 მ.). და სალამოს 11 ს. 30 მ. (12 ს. 28 მ.).

საავადმყოფოები:

ქალაქის სახელმწიფო საავადმყოფო, მიხეილის ქუჩა, სახელმწიფო სსხ. ფასი საერთო ოთახში—12 მან. ცალკე ოთახში—60 მან. თვეში.

ქალაქის სამკურნალო, მუხრანის ქუჩა-სსხ. ტერ-ოსიფოვისა. რეჟა 30 კან., დარბათის რეჟა და წამლები უფასოა. სამკურნო ხალხს გამეკეშით გ. თარხანოვი.

ქალაქის სამკურნალო განყოფილება: ავლაბრისა, კახეთის ქუჩა, სსხ. ტერტე-როვისა. გამეკეშით მირაქოვი.

ქუთაისი, ალექსანდროვის ქუჩა, სსხ. მელქემოვისა. ექიმი ნ. კასუმიოვი.

ხარკოვისა, ვორონოვის ქუჩა, სსხ. ვი-გაროვისა. ექიმი ტერ-ასატუროვი.

თვალბის სამკურნალო, ელისაბედის ქუჩა, სსხ. ჩიხთაოვისა. ავადმყოფებს უფასოდ ძველ რეჟას, გამეკეშით გ. ტარსაძე.

ქალაქის საავადმყოფო სულით ავადმყოფთათვის, უფასო, იმყოფება კოჭრის ქუჩაზე, ბარანისა, ტიხუნაგუხეის და ეჭუბოვის სსხ. ექიმი მ. გედეგინიშვილი.

სიფილისით ავადმყოფ ქალთათვის საავადმყოფო იმყოფება ავლაბრში, პეტრ-პავლეს კვლესისათხ. 25 დღედი უფასოა, 15 დღედი—ფასიანი. თვეში დას 12 მან. გამეკეშით ისტამანოვი.

მიიღება ხელის-მოწერა ქურნალ

„მობზაური“

1903 წელს ქურნალი „მობზაური“ გამოვა ახლის გავრცელებულის პროგრამით. მასში დაბეჭდება პედაგოგიური, სამეურნეო, სამეცნიერო, საისტორიო და სხვა გვარი წერილები. ყოველ საუკეთესო წერილს რედაქცია ამავე დროს ცალკე იაფ-ფასიან წიგნად გამოცემს ხალხში მრავლად ვასავრცელებლად.

ეს გარემოება, იმედი, აამოძრავებს მთლად ჩვენს სახალხო მწერლებს და ბევრს ისეთებსაც ადლებინებს კლამს ხელში, რომელთაც აქამდის სრულად დაკარგული ჰქონდათ ხალხის ხალხისათვის წერისა, რადგანაც გამომცემელი არ ეზოვებოდათ. იმედი, ამ გვარათვე არც მკითხველი საზოგადოება მოვიდება გულ-გრილად ჩვენს ასეთს განზრახვას და ხელს მოვიმართავს როგორც ხელის-მოწერით, ისე წიგნების გავრცელებით ხალხში (ერთმა პარტიკულმა ვაგამა რა ნახა ჩვენი იაფ-ფასიანი წიგნები, მაშინვე იყიდა სამი მანეთისა სოფელში მუქთად დასარავებლად).

მოხსენებულის თანახმად „მობზაურის“ რედაქციამ ამ ორს თვეში უკვე გამოსცა ხუთმეტე მერი „მურთან წიგნი, ვითარცა: „წერილი სოფელ მუშას“, „დოქტორისა“, „დღე-აზრი მენციერისა“, „თეოლოგია-ფილოსოფია და მეცნიერება“, „რა არის გონებითი განსნა-განვითარება“, „პურის მოყვანა ჩინურ-იაპონურის წესით“, „რისგან იზოცებიან უღრავად ჩვენი ბავშვები“, „დანაშაულობა-დანაშაუნი“, „რაშია ბედნიერება“, „საკე ვურულთა ცხოვრებისა“, „აბრასკილი“, „მეურნეობა და სურათი მუშაობა-მოქმედება“, „როგორ არჩენენ ადამიანებს დანიო“, „სულით ავთმყოფი მოსწავლენი“ და სხვ. და სხვა. პირველი და მეორე ნომერი „მობზაურისა“ გამოვა იანვრის პირველს რიცხვში.

ფსიქოპათიის იგივეა, ესე იგი **მანეთი** გაგზავნიო, მასწავლებელთათვის და ხელ-მოკლე დაწესებულებათათვის—**4 მანეთი.**

ფული და წერილები უნდა გამოგზავნოს ტფილისს ამ ადრესით: Вь Тифлисѣ, Редакція «Мобзуря» (Межев. № 72).

(შ. 6—3)

კალამბე სენით ავადმყოფთათვის უფასო საავადმყოფო. გამეკეშით გულუფანდო.

ქალაქის უფასო დამე თავ-შესაფარი სსხ. ექიმი:

1) ვორონოვის ქუჩა, მკეკსე ნაწილი, სსხ. ვი შედქიანდისა.
2) დიდუბეში, სსხ. კოვდოუსტისა.

განსხალბანი

ქიე, გამომე, ქართველთა ამხანაგობის კიო სკოი,

ლორის-მელიქოვის ქუჩა, ალექსანდროვის ბაღის კუთხეში, იყიღება ახლ. გამოცემული წიგნები:

დაბადება და აღზრდა ერეკლე ბატონიშვილისა—პოემა პანანასი.	— 10
თახებ დავითაშვილის დეკსები.	— 50
ბნელი მითხრობა—მეფანასი.	— 20
და. ვახუცის I, II და III ტომი თითო.	— 1
იგივე IV ტომი კარგ ქადაღზე.	— 1 50
ა. ჭავჭავაძის I ტომი.	— 70
იგივე II და III ტომი თითო.	— 60
იგივე IV ტ. ორ წიგნთა.	— 80
სოფლის კურწევა—დ. შანსახელისა.	— 10
სიბრძნე-სიწრეუე—საბ. სულხს ორბელიანისა.	— 40
აკეი წერეთლის I და II ტომი თითო.	— 60
რად. ერისთავის I ტომი.	— 60
საქართველოს წარსული დრო—პეტრისი.	— 20
სამხარეული—ქართული და ევროპული საგნელები.	— 1 20
ავგენო, რომანი—გელტერ სკოტისა.	— 50
სიბრძნე ბადაგარისა.	— 30
აღ-მამად-ხანის შემოსვლა ტფილისში.	— 15
დგინის დაქვება პროფეს. გ. პეტრიაშვილისა.	— 1 50
რქე, მისივე.	— 1 50
ცნობილთა და მხედილთა, რომანი—ტენრიკ სენკევიჩისა.	— 80
დასტურ-ღამა.	— 20
ტარტიუევი, კომედი 5 მოქ. მოლოდინისა.	— 50
სურათები საქართველოს მეფეთა, დედოფალთა და ბატონიშვილთა.	— 20
ფიზიოლოგია—ფოსტრისა.	— 25

პროფინციელთა შეუძლიან წიგნები ფას დადებით გაწერონ, ხოლო გაწერად წიგნების ფასი ერთი მესამედი პირველად უნდა წარმოადგინონ. მანუზე ნაკლები ფული შეუძლიან ფოსტის მარკებით გამოგზავნონ. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ Грузинское Издательское Товарищество.

ესევე წიგნები იყიღება ქუთაისში, ქუთაისის წიგნების გამომცემელს ამხანაგობის კაოსკში, ბაღის ქუჩაში.

ქუთაისში

სამ. ბ. თოფურისა

სამკურნალო,

რომელიც იმყოფება მათის უმადლოზის პრინც ალექსანდრე ოდეონურევიძის მადრიდობის ქვეშ. სამკურნალოშია 60 საწოლი შინაგან, ნერვებისა, სახირურგო, დედათა და თვალთ ავადმყოფთათვის, მშობიარეთა განყოფილებით და ქიმიურ-მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა კაბინეტით. ვადამდების სენით და სულით ავადმყოფებს სამკურნალო არ ღებულობს. (0—42)

ქუთაისში, ვ. ბენედივილიის მალბიაში, იყიღება „ცნობის ფურცლი“ ს. მ. მ. ში, თითო №-რი 3 კ. დამატებით—ნ. კაბეცი.

სასამართლო

ერთი კაცის მიერ სუთი კაცის გაპარცვა

1 ნომბერს ტფილისის ოლქის სასამართლომ განიხილა საქმი ტფილისის მგზავრების სანდრო სამხმეილისა, რომელსაც შეიღებო ბორატ-განზრახველის წადენა პირადებოდა. 1901 წლის 18 აგვის ტფილისისა და შინდის შუა გზაზე, ესრედ წადებულ ტყუ-ბარში, კარგი ქეონათ ტფილისის მოქალაქეთ გიგო ვახტანგისა და ბატარ მარტინოზის, რომელნიც ცოცხს-მელებს ქეიდენენ თურმე. შუა დამე უოფიდა, როცა მთ თავს წასტუნა ვიდაც უცნობი კაცი, რომელსაც რეგულერი მოუდარებია და უთქვამს, ესდამე მოგაკაუთ ორავს, თუ ფული არ მოქედიოთ. შემინეუდით ამოუდათ 12 მან. და მიუციათ. უცნობს, რომელიც სანდრო სამხმეილი უოფიდა, ერთი ბოთლი ღვინო და დუდე-ვაი, 2 ბოთლი და თითბრის სსსრფსო აუდა სტოლიდან და წაუდა. გზაზე შეგზავრია სამი შეხურნე—დავით გვერდელაძე, აგრიტე ქობულა-